

Żarówka mleczna z wyłącznikiem i opakowaniem

AUTOR / WYTWÓRCA

CZAS I MIEJSCE

Czas powstania:

1930 - 1940

Miejsce powstania:

, Węgry

DANE TECHNICZNE

Wymiary:

wys.: 123 mm

Materiał:

Technika:

PRAWA

Właściciel obiektu: Muzeum Inżynierii i

Techniki. Wizerunki cyfrowe i metadane

obektu: domena publiczna. Opis

kontekstowy: licencja CC BY-NC-SA 3.0 PL

(Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne -

Na tych samych warunkach 3.0 Polska).

POZOSTAŁE INFORMACJE

MIM 1890/IV/101

SŁOWA KLUCZOWE

oświetlenie, elektrotechnika

OPIS

Żarówka zastąpiła świece, lampy naftowe i gazowe stanowiące kiedyś uniwersalne, podstawowe źródła światła w domu, przemyśle oraz miejscach publicznych. Przyczyniła się również do popularyzacji elektryczności. Każda żarówka posiada trzonek podłączony do źródła prądu, szklaną bańkę, niekiedy, tak jak w prezentowanym przykładzie, spełniającą też funkcję dyfuzora rozpraszającego światło oraz włókno żarzące się pod wpływem przepływającego przez nie prądu. Ponadto zdarza się, że żarówka jest dodatkowo wyposażona we własny włącznik. Wolframowy żarnik został po raz pierwszy zastosowany w żarówce przez Aleksandra Nikołajewicza Łodygina w roku 1890. Wybór wolframu jako materiału na żarnik był podyktowany najistotniejszą właściwością fizyczną tego pierwiastka, czyli najwyższą wśród metali temperaturą topnienia (na poziomie 3422 °C). Żywotność żarówki jest ściśle związana z jej wydajnością świetlną, ta zaś wynika z temperatury roboczej osiągananej przez żarnik podczas świecenia. Im wyższa wydajność żarówki, tym wyższa temperatura jej żarnika i tym krótszy okres świecenia żarówki. Prezentowany obiekt powstał w węgierskim zakładzie Tungsram zajmującym się produkcją żarówek oraz lamp elektronowych. Firmę założył węgierski przedsiębiorca Béla Egger w roku 1896. Jej nazwa stanowi ciekawą kombinację fragmentów angielskiej i niemieckiej nazwy wolframu, odpowiednio: tungsten, wolfram. W okresie II Rzeczypospolitej w Polsce działały Zjednoczone Fabryki Żarówek Tungsram będące filią węgierskiej wytwórni. Ciekawostka: Powstające czasem w długo eksploatowanych żarówkach starego typu ciemne lub srebrzyste przydymienie na wewnętrznej powierzchni ich bańki to odkładający się wolfram, który uwolnił się z żarnika w czasie świecenia. Żarówki z przepalonym żarnikiem często mają bańki pokryte na tyle grubą warstwą wolframu, że stają się nieprzezroczyste. Bibliografia: The History of Tungsram 1896-1945, Budapeszt 1990, książka dostępna pod adresem: <http://mek.oszk.hu/08800/08856/08856.pdf>, dostęp 9.05.2021.